

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți. Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refușă. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl. pentru fie-care publicare.

0 sentență gresită.

Sibiu, 18 Septembrie n.

Eri, Marți, a fost săptămâna de când s'a pertractat în fața curții cu jurați din Cluj un nou proces al „Tribunei” din loc, pentru pretinsă agitație în contra statului și în contra națiunii magiare, — agitație sêvêșită pe calea presei.

Procesul s'a terminat, ca de regulă, cu condamnarea redactorului responsabil al „Tribunei” tras la răspundere pentru publicarea articolelor incorecte (erau două), fiindcă despre aceea era atât procurorul cât și tribunalul convins, că nu responsabilul le-a scris.

Și tocmai acesta e punctul în jurul căruia se învîrte întrebarea, dacă condamnarea redactorului responsabil al „Tribunei”, — care n'a scris articolele incriminate, — a fost corectă în acest proces și dacă sentența dată a fost bine dată?

După părerea noastră sentența adusă nu e corespunzătoare legii, și în cazul dat ne aflăm în fața unei greșeli judecătorești, comisă din motivul, că un paragraf al legii despre procedura judecătorească în chestii de presă a scăpat din vedere, atât procurorului cât și tribunalului, și astfel a fost condamnat acela, care în înțelesul legii nu putea fi condamnat.

Nu ne servește spre mare onoare, că în multe procese politice acușării nostri trebuie să se înfățișeze înaintea judecătorilor străini de neamul nostru fără apărători, cum s'a întâmplat și în procesul din întrebare; pentru-că dacă redactorul responsabil al „Tribunei” avea și de astădată un apărător versat în legea țerii, nu putea să știe, și putea să atragă atențiunea tribunalului asupra împrejurării, că acusatul nu mai poate fi pedepsit în procesul de care e vorba.

Și nu poate fi pedepsit din următorul motiv.

În prima linie autorul e responsabil pentru aceea ce scrie în gazetă și numai în cazul când autorul nu e cunoscut și nu poate fi eruat, primesce responsabilitatea girantului foii, și el trage consecințele. În cazul dat autorul era cunoscut; pentru-că redactorul responsabil al „Tribunei” i-a făcut numele cunoscut judelei de instrucție, care l'a și citat și i-a luat interogatoriul.

Din momentul acesta redactorul responsabil al „Tribunei” a fost scos din obligament față de lege, pentru ori-ce consecințe, și judecătoria nu mai avea cu el a face, ci cu autorul, care primise responsabilitatea pentru ambele articole incriminate.

Și totuși nu autorul, ci redactorul responsabil al „Tribunei” a fost chemat la judecată și el a fost condamnat în locul autorului. De ce? Pentru-că autorul se află în străinătate și judecătoria nu poate pune mâna pe el.

Dar' acesta nu e motiv pentru a condamna pe acela, care după lege nu mai putea fi condamnat. Și cu atât mai puțin motiv poate forma pentru condamnare afirmarea procurorului, că acusatul redactor responsabil al „Tribunei” n'a numit pe autor în timpurial de șase luni, ci după expirarea lor, — și de aceea trebuia să fie el urmărit.

Și tocmai aici e greșala. Pentru-că procurorul e în mare rătăcire.

Nu șase luni sunt date redactorului responsabil dela vre-o fôie politică pentru numirea autorului articolului care e în contradicție cu codul penal, ci un termen, care după împrejurări poate să fie cu mult mai scurt sau cu mult mai lung. Un termen care se estinde până la înmanuarea actului de acuză.

Iată ce zice în privința acesta §-ul 572 din fațetele care regulează procedura penală în chestii de presă:

— „Inovățitul poate să numescă și în excepțiunile ce le va face în contra actului de acuză pe acela, a cărui tragere la răspundere are drept urmare sistarea procedurii în contra persoanei sale”.

Bineînțeles deci, că și după primirea actului de acuză redactorul poate numi pe autor, scutindu-se prin acesta de urmărire persoană proprie.

În cazul dat numirea autorului a urmat însă cu mult înainte de a fi înmanuat actul de acuză; pentru-că autorul a fost citat, a fost ascultat, prin urmare cercetarea încă nu era terminată pe vremea aceea, ear' cum se știe, actul de acuză se compune abia după terminarea investigațiunii, când judele de instrucție înainteză tribunalului întregul material adunat.

Se va zice, că în procesul despre care vorbim nu s'a dat act de acuză, pentru-că pertractarea s'a ținut pe baza citării directe. (Közvetlen idézés).

Cu atât mai rău, și greșala e cu atât mai mare; pentru-că același paragraf din care am citat o parte, sună în a doua sa jumătate astfel:

— „Citarea poate fi edată numai în contra autorului tipăriturii care servește acuzei de basă”.

Va să zică, redactorul responsabil al „Tribunei” după lege nici citat nu putea fi la pertractarea procesului din care a eșit condamnat și atât de aspru pedepsit!

Să sperăm, că înalta Curie, la care se va înainta recursul de nulitate anunțat cu graiu viu din partea redactorului responsabil al „Tribunei”, va observa greșala comisă, și va cassa din oficiu sentența adusă, care, din motivele înșirate, e cu totul greșită.

Noul senat al Curiei. Eri, Marți, au fost designați judecătorii dela Curie, cari vor fi chemați să judece asupra curățeniei alegerilor ce se vor face peste câteva zile. În scopul acesta Curia a ținut ședință plenară și a procedat la alegere prin vot secret. Au fost aleși zece membri ordinari și șase membri suplenți, cari vor avea să judece asupra mandatelor atacate prin protest.

Pacea — asigurată!

Tôte combinațiunile făcute mai nainte asupra scopului întâlnirii Țarului cu împăratul Wilhelm al Germaniei sunt acum răsturnate; și presa europeană, care a făcut combinațiunile și vedea în întâlnirea acesta cel puțin o inevitabilă spargere a triplei alianțe, dacă nu mai mult, — e veselă astăzi a pute anunța, că s'a înșelat în combinațiune.

Nu s'a clătinat întru nimica, prin întrevădarea dela Danzig, existența triplei alianțe, și nu s'a sguduit întru nimica pacea europeană! Din contră, scopul întrevăderii a fost tocmai cimentarea raporturilor între puternicii domnitori ai Rusiei și Germaniei pentru o împreună cooperare la menținerea păcii atât de necesară popoarelor din Europa.

Așa ne spune astăzi presa europeană, așa ne spune chiar presa oficială din Rusia și așa a spus-o și împăratul Wilhelm însuși.

Anume, împăratul german întorcându-se dela întrevădarea avută cu Țarul, a fost întâmpinat la curtea Arthus din partea primarului, care i-a oferit o cupă de vin, după vechiul obicei.

Suveranul german, luând cupa a spus celor eșii întru a sa întâmpinare, că: „Vin tocmai dela întâlnirea de mare importanță, avută cu amicul meu, Țarul Rusiei, întâlnire făcută spre cea mai deplină mulțămire a amândurora și care a întărit neclătinat convingerea, că pacea europeană rămâne asigurată pe multă vreme. Faptul acesta îmi ușurează și mie inima, când întru în acest oraș vechiu comercial!”

Va să zică, la Danzig, după spusele împăratului Wilhelm, s'a asigurat pe multă vreme înainte pacea europeană.

Dee Dumnezeu, ca așa să fie; și fiindcă toate popoarele Europei doresc, ca așa să fie, să sperăm că de fapt așa va fi. În cazul acesta apoi toate popoarele Europei vor binecuvânta ceasul în care

FOIȘORĂ

Rostul vieții.

— Cugetări —

de

Leo Tolstoi.

(Urmare).

Conservarea vieții și multiplicarea vieții nu poate să formeze scopul vieții, — asta e sigur. Dar' aici se ivesc două puncte de vedere, foarte diferite. După unul știința reșede în om, în omenime. Știința conduce viața; scopul vieții acesteia, purtată de știință, trebuie deci să fie cunoscut științei. După celalalt punct de vedere, din contră, omul e numai uneltă în mâna rațiunii, uneltă pentru împlinirea unei lucrări a rațiunii, nu de tot cunoscută omului, și tot așa poate să nu fie cunoscut omului nici numul rațiunii și omul să nu cunoască decât numai calea, direcția în care e condus din partea rațiunii. (Tôte acestea le-a spus Christos, și eu nu voi înceta să admir strictețea și esactitatea principiilor sale filosofice).

Și într'adevăr, poate să existe un scop pentru viața lumii și pentru viața omenilor, — dacă viața acestora e să se unescă cu viața lumii?

Noțiunea scopului e o noțiune isvorită din mărginirea rațiunii omenesci, ca de es. noțiunea remunerării și a pedepsirii, și de aceea nu e acomodată pentru viața lumii. Dacă există un scop, el trebuie atins, și atunci suntem la fine. Peste tot pentru lume există numai viață; ear' pentru participanții la viața lumii există și poate să existe numai direcția, numai calea. Afară de aceasta, la primul punct de mâncare se presupune, că întreaga acțiune a omului stă din știință, sau că cel puțin prin știință e condusă și că pentru ajungerea scopului e necesară înainte de toate, (sau esclusiv, cum de multe-ori se crede) funcționarea rațiunii.

La al doilea punct de vedere omul cunoșce, firesce, numai direcția, dar' merge în direcția aceasta cu toți nervii, cu întreaga musculatură, cu unghiile, se dă cu totul direcției pe care o cunoșce, și cu fie-care zi vede itinerare nouă, fără a vedé însă scopul pe care nici nu-l poate vedé.

Nu mai în cazul acesta se poate omul încrede cu desêvșire în direcția, pe care a luat-o, și poate împlini aceea ce cere rațiunea dela el. Numai dacă se indentifică cu condițiunile aduse în consonanță cu rațiunea despre conservarea și înmulțirea vieții; numai dacă la începutul drumului și alege cu întreaga sa

fință singura direcție adevărată: numai atunci poate omul să meargă înainte cu deplină siguranță și să se considere de unit și aflătoriu în consonanță cu rațiunea. Cu cât stă omul mai aproape de condițiunile acestea, cu atât e mai sigur, și cu cât e mai departe de ele, cu atât mai nesigur.

Că singuri nu vedem țera făgăduinței, în care au fost conduși alții, sau cel puțin au fost îndrumați spre ea, — acesta e legea neschimbată a vieții adevărate. Cu câte mai însemnată și mai reală opera vieții adevărate, cu atât mai îndepărtate îi sunt efectele. Și nu numai îndepărtate, ci chiar infinite sunt efectele vieții adevărate, și de aceea nu pot fi vedute nici odată.

Vedem, ce e drept, mai departe, decât știm că merge viața noastră. Putem vedé cum ni-se clădescă casa, până e terminată. Putem ajunge și la rangul de general; dar' nu vom ajunge să vedem eliberarea statului din jugul sclăviei sau cel puțin din sclăvia proprietarilor.

Dovada cea mai bună, că viața nu stă în atingerea scopului, ci în împlinirea misiunii.

Cu o putere nouă specială am simțit, că viața mea și viața tuturor nu e alta decât serve, și în sine luată nu are scop.

Ori-ce viață e fără rost, numai aceea nu, care are de scop a servi lui Dumnezeu,

a servi la clădirea operei dumnezeiesci, cu mintea noastră cu totul necuprinsă.

E o greșală foarte comună aceea, de a căuta scopul vieții în serviciile făcute omenilor și nu în cele făcute lui Dumnezeu. Numai servind lui Dumnezeu, adică făcând ce El vrea, putem să fim convingiți, că nu facem lucru de nimica, și nici alegerea nu-l neliniștește pe nimeni, că ore cui se servesc?

Dumnezeu ni-a dat spiritul seu, iubirea și rațiunea, pentru-ca să-l servim; noi însă întrebuințăm spiritul acesta pentru a ne servi pe noi înșine; folosim sêcurea pentru a-i tăia cîda proprie.

Rostul vieții noastre, singurul rost rațional și plăcut este acela de a servi, și de a se simți omul drept muncitor la dumnezeiască, care e întemeierea împărăției dumnezeiesci. Se întâmplă câte odată, că acesta nu se simte; se pare câte odată că omul a eșit din jug; dar' numai se pare, fiind-că omul s'a obicinuit atât de mult cu jugul, încât munca nu o mai simte. Și dacă nu se simte serviciul nostru, e destul să știm în adâncul sufletului nostru că nu-l denegăm, că se putem fi liniștiți, că vom presta totuși serviciul. Se poate că Domnul voescă totuși, ca noi să ne mai odihnim. (Va urma).

s'a întâmplat acest fericit eveniment, despre care ziarul rusesc *Novosti* scrie, că în curând va face *să se vadă* în mod neîndoios *efectele salutare* ce le va avea asupra situației generale politice.

Ca un semn de pace este privită întâlnirea de domnitori dela Danzig mai ales din partea ziarelor mari vieneze, cari aveau cel mai bun motiv de a întâmpina cu neîncredere această întrevedere.

Neue Freie Presse face de es. contemplăuini mai adânci politice pe tema această și constată, că „în Franca se observă o slăbire a sentimentelor anti-germane. Deși atât dubla alianță, cât și tripla alianță *continuu a exista* pe bazele de mai nainte, totuși puterile cari puteau fi socotite ca *centrele grupărilor adverse s'au înțeles între ele și au înlăturat încordarea* ce domnia amenințătoare între cei doi poli. Toți aceia cari își puseseră speranța lor pe alianța franco-rusă și așteptaseră dela ea „sdrobirea germanismului“, trebuie să fie amar desilusionați de munca plină de răbdare pentru *asigurarea păcii*, datorită în mare parte țarului Nicolae II. De asemenea Germanii atât cei din Germania cât și cei din Austria, de sigur că nu vor avea să se plângă de această miraculoasă întorsătură a lucrurilor. Interesul bine priceput al monarhiei austro ungare este identic cu ceea-ce s'ar putea numi programul scris al întrevederii dela Danzig. În ce privește îmbunătățirea situației internaționale, cea mai interesată întru această e acea Putere, a cărei politică e *pacea* — Austro-Ungaria“.

Când deci toți vorbesc de pace, se sperăm că pace va fi; pace lungă și neconturbată de nimica ce ar putea împedea sporiul în înaintarea popoarelor. De aceea, încă odată, de Dumnezeu, ca așa să fie cum a spus împăratul Germaniei și cum scriu ziarele mari europene, pentru-că e de dorit, ca așa să fie.

„Asociațiunea.“

Raportul general al comitetului central.

(Fine.)

VI. Secțiunile științifice-literare.

Pentru instituirea secțiunilor științifice-literare la adunarea generală din Baile Herculane, activitatea literară a Asociațiunii a fost pusă pe base nouă.

Organele de până aci ale Asociațiunii au fost mai mult organe administrative, cari nu puteau fi chemate a conduce și o acțiune literară ce reclamă o anumită calificățiune specială.

Acum asociațiunea are în secțiunile ei științifice-literare un organ de specialitate, care va putea inaugura și pe terenul literaturii noastre naționale o mișcare mai intensivă și roditoare.

În anul expirat secțiunile au fost ocupate mai mult cu lucrări de organizare, stabilindu-și programul de acțiune, regulamentele interne și pregătind o modificare mai profundă a Regulamentului lor general, stabilit la adunarea generală dela Baile Herculane.

În această privință, precum și cu privire la întregirea locurilor devenite vacante în secțiuni, parte prin morțe, parte prin dimisiune, se prezintă propuneri speciale.

Secțiunile au ținut două ședințe plenare, una la 14 Octombrie 1900 în scopul de constituire, și a doua la 14 și 15 Iulie a. c., când au deliberat chestiunile pertractate în ședințele singuralelor secțiuni.

Asemenea ședințe au ținut: secțiunea literară 3 în Brașov, secțiunea istorică 1 în Sibiu, secțiunea științifică 1 în Rodna și secțiunea școlară 1 în Sibiu. Secțiunea economică nu s'a putut întruni.

Afară de lucrările de organizare, mai sus amintite, secțiunile s'au ocupat până acum și cu lucrări literare și au dat în primul rând o atențiune deosebită publicațiilor Asociațiunii, anume organului acesteia „*Transilvania*“ și „*Bibliotecii populare*“.

Prin dispozițiunile luate în această privință, cari — dacă adunarea generală va vota

budgetul prezentat de comitetul central, — se vor pute pune în lucrare deja în anul viitor, credem că se va face un mare pas înainte spre a da publicului nostru cetitor și în deosebi poporului dela țară o lectură pe deplin potrivită cu trebuințele sale reale.

Comitetul central, împărțind părerea, că secțiunile științifice-literare vor putea desvolta o activitate cu atât mai multă, cu cât lucrarea lor se va putea mișca mai liber și independent, renunță la influințarea acestei activități prin propuneri concrete și crede că și adunarea generală va consimți, ca lucrările literare ce vor fi să se îndeplinească în viitor, să se încredințeze cu totul competenței secțiunilor și — întru cât nu ating chestiuni materiale — să se separeze de lucrările administrative ale celorlalte organe ale Asociațiunii.

Din cauza această comitetul central — în conformitate cu conclusele ședinței plenare din 14—15 Iulie a. c. — a renunțat la prezentarea în forma de pân'aci a raportului literar obicinuit, și renunță și la prezentarea unei propuneri pentru determinarea activității literare viitoare a Asociațiunii.

VII. Școala civilă de fete.

În anul școlar 1900—1901 școala civilă de fete, susținută de Asociațiune, a fost cercetată de 81 eleve, anume în cl. I 12, în cl. II 25, în cl. III 26 și în cl. IV 18, ear' alte 4 eleve — absolvente ale școlii civile — în lipsa cursului complementar parte s'au pregătit pentru studii pedagogice parte au urmat cursuri de muzică, pictură și lucrul de mână.

În internatul împreună cu școala civilă de fete au locuit 52 eleve.

În corpul didactic s'au întâmplat schimbări în urma abdicării profesorei suplente dășora Maria Cioban. Comitetul central a publicat concurs pentru ocuparea acestui post, dar' nu s'a prezentat nici o concurență, care să îndeplinească toate cerințele legii pentru școlile civile de fete. Astfel s'a vădit necesitatea a face o suplinitură provizorie, angajând pe dășora *Laura Vlad*, absolventă a Academiei de pictură din München și învățătoare calificată pentru școlile elementare, ca să propună desemnul și caligrafia, și pe dășora *Eufemia Katona*, învățătoare calificată pentru lucrul de mână în școlile elementare, ca să instruiască elevele în lucrul de mână.

Instrucțiunea a dat rezultate multămitore. Ea a urmat în cadrul noului plan de învățământ, acomodată planului de învățământ ministerial publicat în 1887 sub Nr. 29000, votat de comitetul central în ședința sa dela 5 Aprilie 1900 și aprobat de ministrul instrucțiunii publice cu data 9 Ianuarie 1901.

Mersul instrucțiunii a fost supravegheat de d-nii Dr. Ilarion Pușcariu și Iosif St. Șuluțu ca reprezentanți ai comitetului, ear' ca delegat la examenele anuale a funcționat dl Nicolau Togan.

Date mai amănunțite cu privire la școala civilă de fete se găsesc în programa publicată de direcțiunea școlară.

Rațiociniul școlii civile de fete și al internatului împreună cu această a fost revizuit de comitetul central și aflat în ordine.

VIII. Alegerea comitetului.

În fine avem onorul a aluce la cunoscință, că cu finea anului curent expiră mandatul preșidenților și al comitetului. Onorata adunare generală va avea deci să aleagă în conformitate cu §. 17 lit. a) din statute, pe un nou period de trei ani pe președintele, vicepreședintele și comitetul central.

IX. Propuneri.

Supunând acest raport, dimpreună cu acelușale sale, apărării Onoratei adunări generale, o rugăm, că să binevoiască:

1. a lua spre scire raportul general pe anul 1900;
2. a da expresiune condolenței pentru membrii răposați după consemnarea prezentată;
3. a da absolutiv pentru rațiociniile Asociațiunii pe anul 1900;
4. a aproba proiectul de budget pentru anul 1902;
5. a aproba modificările „Regulamentului pentru secțiunile științifice-literare“;
6. a alege pe președintele, vicepreședintele și comitetul central pe un nou period de trei ani, alocă pe anii 1902, 1903 și 1904.

Prețurile grâului.

(Urmare).

Bursa de cereale și târgul pe termin.

Că asupra prețurilor grâului la noi nici aceea neînsemnată vămă de 90 cr. nu poate influența nimic, pricina e bursa de cereale. Ce e bursa această? Cel mai mare târg de grâne al țerei, unde vinătorii se prezintă numai cu mostre de bucate, ear' cumpărătorii cumpără numai după mostre. Pentru-ca în aceste daraveri de târg pe mostre târgășii se nu se înșele unii pe alții, au o judecătorie a lor proprie, așa zisa judecătorie de bursă (Börsengericht), ale cărei sentințe nici că pot fi apelate, dacă litiganții i-s'au supus realabil. Vinzările săvârșite la bursă sunt însemnate în protocolul bursei, de oficanți anume, și pe baza acestor însemnări se publică prin gazete prețurile, și după acestea se orientă țara.

Astfel descrișă instituțiunea această, poate ea fi oare excepțională? Presupunând, că imprecizările prețurilor e onorabilă.

Așa a și fost bursa mult timp; numai cam cu 25 de ani înainte de asta s'a încuibat în ea un chip de daraveri comerciale, cari au devenit blăstem pentru toți agricultorii. Au ajuns adevărat la modă *transacțiile pe termin fără acoperire* (vîndere și cumpărare fictivă, neavînd vînzătorul marfa, și cumpărătorul neplătind imediat prețul marfei). S'a introdus la bursă grâul *usance*, ceea-ce va să însemne, că dacă într-o vînzătorie și cumpărătorie nu s'a condiționat calitatea grâului și nu au făcut târgul pe baza mostre de grâu, vînzătorul e îndatorat să livreze cumpărătorului grâu usance. Cum are să fie acest grâu obicinuit (usance), hotăresce din an în an sindicatul (direcțiunea) bursei, hotărînd totodată: câte procente de goz e permis să fie în el. De pildă, la bursa din Budapesta pentru acum e acceptat ca „usance“ grâul de 76 chilogramme greutate, pe hectolitru, în care poate să fie 3% goz.

Acest grâu usance a condus pe omeni la ideea, că la ce se se mai târgușcă pe mostre? Și peste tot, la ce se mai și livreze marfă? Fie-cine poate merge la bursă și poate cumpăra grâu de la ori-cine, ear' când sosese termenul de literare nu lîferăză grâu, ci 'și solvase unul altuia diferența de prețuri. Dacă la vînzare grâul a fost mai efin de cum e la termenul de livrare, atunci vînzătorul plătește cumpărătorului diferența, și vice-versa. Dacă la termen grâul e mai efin de cum fusese când s'a încheiat târgul, atunci cumpărătorul plătește vînzătorului diferența. A lîfera nu e lipsă. Vînzătorul poate să fie cofetariu, cumpărătorul apotecariu, de pildă, și fac gîșefturi de bucate! Prin aceste transacțiuni pe termin, fără acoperire, sau prin *grâul de hîrtie*, căci cu această numire sunt numite daraverile acestea de târg, vînzarea grâului a devenit adevărat joc de cărți, din cele mai hasardate. Jocul de bursă se răspîndește în măsură înfiorătoare, acum și cu privire la grâu, și cei cari se în-deletniceau cu acest joc au devenit în scurt timp bogătați mari, ori cerșitori. Acesta era mare nenorocire asupra națiunilor, și a devenit încă și mai mare prin faptul, că marii comercianți de bucate au înțeles în curînd facultatea acestor transacțiuni pe termin de a regula cursul prețurilor. Și în sus, și în jos. Prin transacțiuni de acestea, cari în foarte multe cazuri sunt numai fictive, târguri false, au exerciat influință asupra prețului grâului, fiind-că puteau să scotă la vînzare grâu pe hîrtie ori-cât de mult, — și fiind-că interesele marilor cumpărători e mai bucuș micimea prețurilor, neconținut au lucrat și lucrăză într'acolo, ca buletinele bursei să arete prețuri mici, pentru-ca astfel să pôtă căpăta efin grâul producătorilor, — provocându-se la buletinele bursei.

Mai nainte vreme, când transacțiunile pe termin, fără acoperire, nu erau în flôr, comercianții cumpărau bucate de la agricultori, le puneau tîmna în grânare, și cercau apoi să le vîndă primăvara cu câștig. Se întreceau deci în cumpărare și dădeau prețurile posibile, și astfel ajungea să se valideze norma imbieții și căutării.

Acum nu mai e lipsă de această normă. Acum comerciantul de bucate, bursier, de multe-ori numai de aceea cumpără grâu de-a gata dela agricultor, ca să păgubescă cu el;

căci dacă păgubesc, câștigă. Șodă afirmațiune, nu-i așa? Dar' o deslușim. Pentru-că în adevăr așa este!

Așa-numitul arbitraj, sau bancherul ce se ocupă cu afaceri de transacțiuni pe termin, fără acoperire, vînde mare cantitate de grâu pe hîrtie, pe termin. Va avea câștig din această vînzare, dacă *prețul grâului pe termin se efinesc*, de oare-ce cu cât scade prețul, atîta dobîndă va avea el. Ear' pentru ca să pôtă dobîndi — *trebuie să scadă prețul grâului*. Cumpără deci după seceriș grâu de-a gata și 'l vînde apoi la bursă în rate mici și mai efin de cum îl cumpărase el însuși; în urmarea acesteia apoi, fiind-că *mulți speculanți de acestia proced astfel*, prețurile încep frumusele să scadă. Financierii acestia păgubesc deci la cumpărări de-a gata, — dar' nu le pasă, fiind-că vînd de 5—6 ori mai mult pe hîrtie. Dacă păgubesc deci 1000 fl. la cumpărările de-a gata, în schimb dobîndesc 5000—6000 fl. la vînzările pe hîrtie.

Tot-așa se pot face artificial prețuri de grâu mai efine, când recolta e slabă. Apucăturile acestea ar putea să le contracareze agricultorii, dacă ceea-ce bancherii fac pentru reducerea prețurilor, ei ar face pentru urcarea lor. Societatea agricolă însă, resfirată, fie-care de capul său și cu necazurile sale, e incapabilă să facă așa ceva.

Grâul pe hîrtie, sau transacțiunile pe termin, fără acoperire, pot fi deci considerate ca mașini de reducere — apăsare — a prețurilor, cu ajutorul cărora e posibil a efini până la anumită măsură prețurile bucatelor.

Prin astfel de transacțiuni (târguri) de grâu pe hîrtie a succes bursei din Viena și celei din Budapesta se nimicescă și efectul urcătoriu de prețuri al vămii de 90 cr. În chipul acesta se pôtă deci îndrepta invers efectul urcătoriu de prețuri al vămilor.

Mai pôtă fi apoi mirare, că în întrîgă lumea agricultorii au început să protesteze contra acestei instituțiuni blăstămate?! În adunările lor internaționale deja de ani de zile luptă contra ei și pretind de la guverne să interzică aceste transacțiuni pe termin, fără acoperire. Agricultorii din Germania sunt primii cărora li-a succes să-și vadă împlinite dorințele în această privință, de-oare-ce legislativa germană a interzis transacțiunile pe termin și a luat dispozițiuni, ca corporațiunile (reuniunile) economice să publice prețurile pe bucate, plătite de fapt, ca astfel publicul agricultor să nu mai pôtă fi sedus prin cursuri false.

Publicul agricultor de la noi încă luptă deja de mult timp contra grâului pe hîrtie, și în vara această s'a adresat dietei cu un memorandum, cerînd interzicerea prin lege a transacțiunilor pe termin, fără acoperire, și regularea prin lege a instituțiunei de bursă, pentru-ca, așa ca în trecut, să-și împlinescă chîmărea în cinste și omenie și să nu se lase a fi întrebunțată spre stîrcirea clasei agricultore.

Rana această primejdioasă trebuie deci tăiată de pe corpul instituțiunilor sociale și trebuie esoperat din toate puterile, ca prețurile bucatelor să se formeze pe baza normei de imbiat și căutat, fără nici o falsificare.

Ear' acum se trecem la al treilea factor care produce efinirea prețurilor.

(Va urma.)

Revistă esternă

Încă o misiune de espiare. Vineri a fost primită în audiență la împăratul Japoniei misiunea chineză, trimisă spre a cere ertare pentru uciderea secretariului legațiunii japoneze din Peking cu ocaziunea revoltei boxerilor. *Natun*, conducătorul misiunii, a predat împăratului o epistolă a împăratului chinez, prin care acesta 'și exprimă regretele asupra uciderei secretariului și mulțămesc Japoniei pentru serviciile făcute Chinei întru restabilirea și menținerea păcii. Împăratul Japoniei a luat la cunoștință scusele, exprimându-și speranța, că dorința Chinei întru susținerea păcii va fi durabilă.

Răsboiul Burilor. A trecut și ziua de 15 Septembrie, până la care proclamația lui Kitchener pusese termin Burilor să se deie plainici armatei engleze, dar' despre capitularea mult dorită nici pomină nu e. Co-

mandanții buri continuă lupta, și dacă Kitchener își va realiza amenințările din proclamație și ei schimbă comandanții buri își vor realiza și ei schimbul la aceste amenințări, că vor împușca fără cruțare pe toți soldații englezi căzuți în prinsoră, — atunci fasa cea mai nouă a războiului din Africa va fi masacrul general. Odiul însă sigur nu va căde asupra celor cari pentru apărarea patriei și libertății lor stau sub arme.

Despre situația de pe câmpul de război „Daily Mail” dto 14 Septembrie are raport din Capstadt dto 28 August de cuprinsul, că în Capland situația e foarte precară. În interiorul țării se alătură la dușman (la Buri) trupe de trupe. La Capstadt sosise chiar știrea, că intră în partea nord-vestică a țării, adică districtele Frasserburg, Williston, Sutherland, Carnaven, Vanrhynsdorp și Clamwilliam s'au revoltat.

Ear' „Agența Reuter” raportează din Bloenfontein dto 14 Septembrie, că preoții africani Murray și Botha s'au reîntors de la Steyn și De Wett fără nici un rezultat. Avuseră adevăr misiunea de a clarifica pe comandanții buri asupra proclamației lui Kitchener și a i îndupleca să capituleze. Steyn și De Wett însă nici n'au stat de vorbă cu ei.

Noul președinte al Statelor-Unite. Imediat după reșosarea președintelui Mac Kinley, vicepreședintelui Roosevelt a depus jurământul președinției, după care a ținut consiliu cu miniștrii veniți la Buffalo (cetit Buffalo), rugându-i să-și mențină deocamdată portfelurile.

Conform constituției, agendele președinției în cas de moarte a președintelui având să le provadă vicepreședintele, — alegerea de președinte nu se va face, până la expirarea ciclului pentru care fusese ales Mac Kinley. Astfel, de fapt, președinte al Statelor-Unite până în 4 Martie 1904 va fi Roosevelt.

Roosevelt e aderent al politicii preconizate de Mac Kinley, cu deosebire numai, că i lipsește tactul și calmitatea lui Mac Kinley. Deduce deci din această deosebire, lumea prevede, că noul titular al președinției va conduce în tempo mai accelerat politica Statelor-Unite spre scopul final, spre poziția de mare-putere nu numai egală cu marile puteri europene, ci dispunătoare chiar. În cât va succeda acesta lui Roosevelt, și ce constelațiuni va provoca, — e cestiunea viitorului.

Inmormântarea lui Mac Kinley se face mâine.

Protocolul despre secționarea lui Mac Kinley e subscris de patruzecizeci medici. Causa catastrofei e brantul ranei cauzate de glonțul care pătrundând prin amândoi pereții stomacului s'a oprit în șira spinării. Unii dintr-un grup dau cu socotela, că glonțul a fost otrăvit.

NOUTĂȚI

Sfințire de biserică. Am primit învitare la sfințirea bisericii gr. or. române din Galați, care se va îndeplini de către Exzellența Sa Înaltpreasf. domn Ioan Mețianu arhiepiscop și metropolit la 27 Septembrie st. n. 1901 (sărbătorea Înălțării Sântei Cruci) Începutul la 8 ore a. m. După sevășirea actului la 2 ore p. m. urmând banchet în sala școlii confesionale. La 8 ore seara petrecere cu joc în sala școlii confesionale. Prețul de intrare: de o persoană singuratică 2 cor., ear' de o persoană în familie 1 cor. 60 fil. Suprasolvirile maritimose se primesc cu mulțămă și se vor cuita pe cale ziaristică. Venitul curat este destinat în favorul bisericii gr.-or. din localitate.

Reuniunea Română de agricultură din comitatul Sibiu. arangiază Duminecă la 14/27 Octombrie c. în comuna Ilmbav expoziția de vite de prăsilă, anuală, împreună cu distribuie de premii în bani. Acesta este a 12-a expoziție de acest fel ce Reuniunea arangiază!

Dela Reuniunea Română de înmormântare din Sibiu. Zilele lumina cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solvit economului Ioan Florea, din Sibiu, ajutorul statutar pentru reposata sa soție Maria n. Boariu, fost membru al numitei Reuniuni. Aceasta este al 11-lea cas de moarte în sinul Reuniunii noastre de înmormântare.

Post de notariu. Protopretorul din Lipova publică concurs la postul de notariu-adjunct în Reaș (Temeș-Rékás). Termin de concurs 25 Septembrie st. n. Dotație 800 corone salariu și 200 cor. ajutoriu dela stat.

Hymen. Maria Ciuruga (Sibiu) și Ioan Sêrb cler. abs. (Roșcani) fidanțați.

Femei la universitatea din Agram. Fôia oficială din Agram face cunoscut că M. Sa a conces, ca la facultatea filosofică a universității din Agram să se pôtă înscrie și femei. — La universitățile ungare (Budapesta și Cluj) femeile sunt admise deja de câțiva ani.

Scut pe sêma ucigașului. Din Buffalo (se cetesce Beffalo) se raportează, că pe „Zolgosz” l'au transportat la Erie, fiind-că în Buffalo nu mai putea fi apêrat contra furiei poporului, care ne'ntințea voia să l' scotă din închisore și să l' linciuască. Cât a fost ținut în Buffalo, închisorea a fost păzită de două regimente de miliție.

Alegeri libere. În Zavadca (cercul Iglau) aderenții candidatului guvernamental Aurel Mlinich și aderenții partidului popular s'au dat Duminecă la capacitate cu bolovani și cuțite. Patru au fost duși a casă capacitate gata, așa că nu e speranță să ajungă alegerile în viață; mulți alții s'au ales cu răni mai puțin periculoase.

O bancă bancrotată. Banca din Heilbronn, care opera cu capital de trei milioane de marce și avea fond de rezervă 480.000 de marce, a cerut în contra sa conservă.

Fecunditate rară. Servitoarea Catia Lutsch din Cașovia septemăna trecută a născut trei gemeni, toți trei fecundari sănătoși și bine dezvoltati. Mama nou-născuților e numai de 15 ani, ear' tatăl se zice a fi un caporal de la artilerie.

Din China până la Berlin — pe jos. Majorul Bauer a sosit zilele acestea la Berlin, călătorind pe jos din China peste Mandjuria, Siberia și Rusia până la Berlin. Pentru facerea acestei lungi călătorii i-a trebuit timp de trei luni și șapte zile.

Fundațiune de 500.000 de marce. Vêduva comerciantului Teodor Stern din Frankfurt, răposat nu de mult, a dat magistratului orașenesc 500.000 de marce spre a crea o fundație pentru promovarea științelor medicale.

Isolarea anarchistilor. Pe baza unei informațiuni demne de credință se raportează din Bruxella, că tratativele internaționale cari acuzi se vor ține în cauza apărării naționale anarchistilor, vor tinde într'acolo, ca statele să-și deporteze anarhistii la locuri izolate complet.

Acolo apoi se vor puté ucide ei într'ei, dacă au poftă de ucidere.

Cum se fabrică știrile senzaționale? Ziariul „Liberté” din Paris mai zesele trecute raportase, pe baza informației de la corespondentul propriu, că soția ambasadorului german din Peking, a dlui „Munnu v. Schwartzstein”, a fugit dela bărbat, și a organizat o trupă teatrală și va da reprezentațiuni în New-York. Natural, că știrea a provocat mare senzație, — mai ales în Berlin, unde totă lumea știe că ambasadorul german din Peking — n'are soție.

Știri mœrute. Din 28 Septembrie până la 5 Octombrie se va ține în Budapesta congresul statisticianilor, sub protectoratul ministrului de comerț. — George Stipper din Varșas, de supărare că i-a fugit soția, s'a spânzurat. Afând despre aceasta tatăl lui Stipper, s'a sinucis și el.

FELIURIMI

Tesaurul Statelor-Unite dispune de 496 milioane dolari (2480 mil. corone) în aur. Din acesta sumedenie de aur 170 milioane dolari sunt păstrate în New-York, ear' restul în așa numita câmară de aur din Washington. Acesta câmară are lungime de 75 urme, lărgime de 20 și înălțime de 12 urme. E în pivnița de sub casa statului, e înprejmuită jur împrejur cu mur de granit în grosime de 12 urme; petrele sunt ziduite cu ciment; și atât pe din afară cât și pe dinlăuntru murul e obdus cu panteră de oțel în grosime de 3 policari. Câmară e provădită cu ușă dublă de oțel, fie-care în greutate de 1200 măji, ear' zarurile se deschid numai pe termin: la ora, minutul și secunda fixată înainte.

Femeia? — „Sculă netrebnică, dar frumoasă — și în acesta residă meritul ei”, — zice Adam-Faraon despre femeia în „Tragedia omului.”

PARTEA LITERARĂ.

Carmen Sylva despre Vasile Alexandri.

(Urmare.)

Carmen Sylva își mai amintesc:

„Mi-a spus el, că și dînsul avuse altădată slăbiciuni de a scrie versuri triste, dar că le-a pus tôte pe foc. Nu voia dînsul să lase după el de cât un suris. Tôtă viața lui a fost armonie și raze. Cu blânda lui mână adese-ori a înfățurat vîlul negru al cugetărilor mele. Mă făcea să vîd cerul albastru și câmpul smălat cu flori... Pentru Alexandri de-be-trîneța era plăcută; mörtea veni înainte de-ce grîsnicele dureri să l' fiamențat...” Din viața tineră a poetului, Carmen Sylva mai povestesc cum la 1848 luase și el parte la marea mișcare contra guvernului lui Mihai Sturdza. „Amenințat de a fi închis la o mănăstire (închisorea capetelor prea înfăntate de pe vremea aceea), am fugit ca un voinic și am mîncat și eu pâinea amară a exilului la Vefour și la frați Provençaux”. Surisul isteț ce însoția aceste vorbe ale poetului, le dădea un farmec de nerostit.

Altă dată Alexandri a povestit Poetei-regine cum femeia ce a iubit a murit în brațele lui, într'un răsărit de sôre strălucitor, în momentul de a intra în golful de la Constantinopol. I-a dedicat versuri ce tot românul le știe pe de rost:

„Tu care ești perdută în négra vecinicie
Stea dulce și frumoasă a sufletului meu.”

Într'alt loc Carmen Sylva ne spune că Alexandri „era indulgent, ca bérâna dómnea lângă care într'o zi stătea, pe când tinerimea dansa valsul. Alexandri deplîngea ușurătatea, cauza atătură aletin. Dómnea surise fără cend; „Cine n'a avut un vals în viața lui?”

„Gura de aur a scumpului poet s'a închis pe tot-d'a-una; frumoșii ochi s'au împăianjinit; marea lumină a sufletului său s'a stîns în ochii lui și pleópele i-au acoperit înaintea eternei lumini, prea tare și prea splendidă chiar și pentru ochii de poet.

„El a fost dus la mormânt de nouă soldați și un sergent, cari toți plîngeau ca niște copii.”

După ce consemnăram mai sus din dulcile relațiuni ale marei poete cu marele poet, după propriile ei amintiri, să vedem aprecierile ei asupra câtorva din poemele nemuritorului bard de la Mircești.

„Nimeni n'a întrecut pe Alexandri în talentul de a depinge mici tabele, zice Carmen Sylva, acele tabele numite de dînsul *Pastele*.

„Vedeți în poema *Rodica* grupul fermecător al țărâncuțelor cu cămășile lor albe ca zăpădal, înflorite cu niciunul colorat, sub raza strălucitoare a sôrelui, în mijlocul câmpului d'aurit, unde spîcele blonde fac să răsără mai mult pîrul negru al junei fete și flórea roșie dintr' buzele ei, fota roșie ridicată în brîne, arătînd pe dedesupt cămașa albă și frumoșele piciorușe góle pătîlind iarba.”

Și analisînd mai departe frumósul versurilor scurte indică rapiditatea mișcărilor. Ți se pare că auzi risul flăcăilor cu dinții de ivoariu, cu talia vînjósă strînsă în lată cîngătoare de piele.”

Alt pastel analizat de Carmen Sylva este „*Fântîna*”. Ací activitatea femeii române este desinată în două cuvinte: ea pörtă do-nița cu apă pe cap, copilul la sîn și furca în brâu. Ea tórce neîncetat, când nu lucrăză la câmp.

După *pastele*, Carmen Sylva analiză lucrarea lui Alexandri ca adunător de poezie populară. Și mai întâiu divina poetă ne spune, cum i-a povestit însuși Alexandri, că l'a împins să adune din gura poporului cîntarea sufletului românesc. Ascultînd într'o zi cîntarea „*Mióra, Miorița*”. Alexandri rămase uimit de frumósia poemului.

„Mi-a spus — amintesc Carmen Sylva, — cum o singură dată în viața lui i-a fost tîemă a muri: de acesta fu în ziua, când descoperi tîemă a muri, de la niște ciobani, cînduneta legendă a „*Mioriței*”. Ca să se întorcă a casă s'o scrie, avea să facă o lungă cale solitară. Frica îl cuprinsese, ca și când ar fi fost încărcat cu un bot de aur ce putea să i-se fure...”

(Va urma.)

V. A. Urechîă.

Cărți și reviste.

Au apărut:

Noua revistă română pentru politică, literatură, știință și artă, — Nr. 39 dto 1 Septembrie a apărut cu următorul sumariu: Politica româno-elină în Macedonia, de C. R. Motru; Activitatea tipografiei metropolitane din Iași, de G. Ionescu; Nunta țărănească în partea de la Dunăre a Olteniei, de Anton Eliade, apoi poezii, recenziuni, și alte notițe de interes.

„Noua rev. română-apare în București, pasaport român Nr. 20 și costă: ediția de lux 24 lei, ediția ordinară 14 lei.

„**Transilvania**”, organul „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român”, redactată sub direcția prim-secretariului Dr. C. Diaconovici. Nr. VI—VII. pe lunile Iulie—August, apărut acum, conține articoli: „Biblioteka populară a Asociațiunii”, de Andrei Băseanu (raport), „Repertoriu bibliografic” (despre activitatea literară la noi în timpul de la adunarea generală din anul trecut a Asociațiunii până la cea din anul acesta). Consemnarea membrilor Asociațiunii (după despărțiminte); Raportul cassei și rațiociniul fondurilor Asociațiunii; Regulament pentru secțiunile științifice-literare ale Asociațiunii, și procese verbale.

„Transilvania” apare în 10 numeri pe an și costă 10 corone. (Membrii Asociațiunii o capetă gratis).

Din public. *)

Mulțămă publică.

Adunarea generală a reuniunii noastre învățătorești dela 26 și 27 August n. c. a luat la cunoscință plăcută donațiunile ce s'au făcut bibliotecii noastre în decursul anului administrativ 1900/1901, în urmarea apelului nostru nr. 40 dela August n. 1900.

Comitetul central își îndeplinește prin acesta o datorie plăcută, exprimîndu-mă căla publicității cea mai ferbinte mulțămă publică tuturor P. T. D. D. cari ni-au tîns mîna de ajutoriu, fie moralicesce sau materialicesce, întru îndeplinirea grelei noastre misiuni.

Special primescă adanca noastră mulțămă ferbinte următorii P. T. D. D. pentru donațiunile făcute în favorul bibliotecii.

1. P. T. D. sôra Maria Cioban, inv. dirigentă la școla super. de fete din Arad, pentru 1 exemplar „*scrisori către eleve*” în preț de 1 corónă.

2. P. T. D. Dr. Ioan Petran prof. semin. în Arad, pentru 1 exemplar „*Gramatica limbii române*” pentru școlile populare partea II-a în preț de 60 fileri.

3. P. T. D. Nicolau Firu inv. în Oradea mare, pentru 1 exemplar „*Topografia satului și hotarului Măidan*” de dr. Atan. Al. Marienescu, în preț de 240 cor. și pentru 1 exemplar „*Cuvîntare festivă*” la mormîntul lui Stefan cel Mare de la Xenopol.

4. P. T. D. Patriciu Drăgălina prof. dirig. la pedagogiul din Caransebeș, pentru 1 exemplar „*Din istoria Banatului Severinului*” în preț de 112 corone.

5. Rev. D. Nicolau Maneșu protopresbiter ort. rom. în Murăș-Oșorhei, pentru 1 exemplar „*Reunirea Românilor din Ungaria și Transilvania*”, în preț de 4 corone.

6. P. T. D. Ioachim Muntean preot în Gurariului, pentru 1 exemplar „*Monografia economică-culturală a comunei Gurariului*”, în preț de 160 cor.

7. P. T. D. Damaschin Medrea inv. în M. Slatina, pentru două exemplare „*Geografia comitatului Arad*”, în preț de 140 cor.

8. P. T. D. tipografia diecesană din Arad pentru 1 exemplar legat „*Biserica și Școla*” pe anul 1901 în preț de 10 cor. și pentru 1 exemplar „*Calendar pe anul 1901*” în preț de 60 fileri.

Din ședința ordinară a comitetului central ținută în 5 Septembrie n. 1901.

Arad, la 6 Septembrie 1901 n.

Prof. Teodor Ceantea Florian Cioba
președinte. bibliotecar.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica acesta Redacția nu primesc răspundere.

Posta Redacțiunii.

Dlui I. B. în C. Surduc. S'a făcut cum ai dispus în scrisoarea din urmă.

Nr. 424/1901

[198] 3—3

Concurs repetit

Pentru întregirea parohiei de clasa a III-a *Prihodiște* cu filia *Tătărești*, se escrie concurs nou cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea dotațiunii preoțesci dela stat.

Concurenții au a-și așterne suplicele, instruite în ordine, subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschiș.

Brad, la 11 August, 1901.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al Zarandului în conțelegere cu comitetul parochial.

Vasiliu Damian
protopresbiter.

Nr. 526—1991.

[199] 3—3

Concurs

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a *Boiu*, se escrie prin acēsta concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pentru completarea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiuni se pot primi dela comitetul parochial și dela subsemnatul oficiu protopresbiterial.

Doritorii de a ocupa acest post, au a-și așterne suplicele instruite conform legilor, subscrisului oficiu protopresbiterial, în termenul indicat, și a se presenta în vre-o Duminecă sēu sērbătoare în biserică spre a cānta respective a celebra și cuvēnta.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tractului Orăștiei în conțelegere cu comitetul parochial.

Orăștie, 10 August v. 1901.

Vasile Domșa
protopresbiter

Scōlele de muzică Kaiser în Viena își încep acum anul al 28-lea școlar. Institutul renumit, care e cercetat anual de circa 400 candidați din monarhie și străinătate, ofere ocașune de a învăța tōte soiurile musicale, precum și pregătirea pentru **esamenul de capelmaistru** și pregătirea pentru **esamenul de stat ces. reg.** pentru postul de profesor de muzică la seminarii și scōle medii (precum și pentru conducerea de scōle private de muzică) în Viena și Praga. În timp scurt au depus 59 candidați de ai institutului esamenul de stat, cea mai mare parte cu distincțiune. Institutul mai are **cursuri pentru instrucțiunea teoretică epistolară**, precum și **cursuri speciale și feriale de învățatori**. Prospecte detaliate se trimit la cerere prin cancelaria școlară. Wien VII/1, Zieglergasse Nr. 29. [208] 2—2

Nr. 613/1901.

[197] 3—3

Concurs

Pentru întregirea posturilor vacante de paroch în parochiile de clasa a III-a: 1. *Buru* cu filia *Trăscău*. 2. *Lunca*. 3. *Ocolușul-mic*. 4. *Orești*. 5. *Sălciva de jos*. 6. *Subpētra*, se escrie concurs cu termin de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu aceste posturi de paroch sunt cele fasonate în cōla B. pentru întregirea venitelor preoțesci dela stat.

Informațiunile mai speciale, despre parochii și împrejurările locale, se pot lua în fața locului dela comitetele parochiale, eventual dela acest oficiu.

Concurenții au a-și trimite petițiunile concursuale subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschiș și se pot presenta înaintea alegătorilor în vre-o Duminecă ori sērbătoare în parochia, pentru carea au concurat, spre a cānta respective a celebra și a cuvēnta.

Ofenbaia, în 14 August, 1901.

Oficiul protopresbiterial gr. or. al tractului Lupșii, în conțelegere cu comitetele parochiale.

Vasile Gan
protopresbiter

Nr. 906—1901.

[201] 3—3

Concurs repetit

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa a III-a *Bârghiș*, protopresbiteratul Agnitei, se deschide prin acēsta de nou concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate la cōla B. pentru întregirea dotațiunii preoțesci dela stat.

Reflecții la acest post au sē-și așternă cererile lor concursuale instruite conform normelor în vigōre subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschiș și a se presenta în vre-o Duminecă sēu sērbătoare înaintea alegătorilor spre a cānta, respective a celebra și cuvēnta.

Oficiul protopresbiterial al tractului Agnita în conțelegere cu comitetul parochial din Bârghiș.

Nocrichiu (Ujegyház) în 24 August, 1901.

Nicolau Moldovan
protopresbiter.

Maria Cunțan

POESII

se pōte procura cu prețul de 1 cor. 50 fil.

Librăria Tipografiei archidieceșane.

!! Aprōpe pe nimic !!

378 obiecte importante numai cu 3 K 60 f.

1 orologiu elegant cu garanță de 3 ani, dimpreună cu 1 lanț frumos, 1 cravată de domni de mătase veritabilă, nouate! 1 ac drăguț de cravată cu Simili-Brillant, Călimăr de scris constând din trei obiecte, 1 garnitură de botoni constând din botoni de mangete, nastori pentru pept și guler totul din aur-doublée și cu mechanism, 1 broș pentru dame de Paris, 1 inel pompos de domn sēu de damă imitație de aur și piatră scumpă, 1 păreche cercei cu Simili-Brillant, 1 săpun aromatic, 1 colier cu perle orientale, 1 notiț folositor, 1 sugară cu chichlibar, 1 briceag, 1 portemonaie de pele, 1 chibritelniță, 20 obiecte de corespondență și încă preste 300 alte diverse obiecte, cari sunt folosite și indispensabile la casă — gratis! [194] 3—3

Tōte laolaltă dimpreună cu orologiul, care aprōpe singur face banii, costă numai 3 K 60 f. Trimiterea cu rambursă prin cassa de esport de mărfuri din Krakau

E. Windisch, Krakau Nr. 243.

Pentru obiectele cari nu convin se înapoiēză banii.

La Librăria archidieceșană se află spre vēndare următoarele icōne:

Ingroparea Domnului (Aer)

Mărimea 56/68 cm.: simple 21 cor., fine 27.40 cor., fōrte fine 39.20 cor.

Mărimea 63/79 cm.: simple 27.40 cor., fine 39.20 cor., fōrte fine 48.40 cor.

Mărimea 74/100 cm.: simple 39.20 cor., fine 48.40 cor., fōrte fine 70 cor.

Mărimea 82/120 cm.: simple 48.40 cor., fine 70 cor., fōrte fine 98 cor.

Mărimea 110/140 cm.: simple 67.20 cor., fine 89.60 cor., fōrte fine 117.60 cor.

In *Tipografia archidieceșană* a apărut:

ACAFTISTUL

Preasāntei
Nāscătoare de Dumneșeu

și
alte rugăciuni

urmate de Sinaxarin pentru tot anul și Pāșchālie.

Un volum de 368 pagini 8°.

Prețul simplu legat . . . fl.	— 85
jumătate pānză . . . „	1.05
în piele roșie . . . „	1.25
Ediția fină în piele nēgră . . . „	2.—
piele chagrin . . . „	2.60
în mătase . . . „	3.85

Se află de vēndare la

Librăria Tipografiei archidieceșane,
Sibiiu.

La Librăria Tipografiei archidieceșane în Sibiiu se află de vēndare:

Introducere în contabilitate

și

Contabilitatea

în partidă simplă

de

I. C. Panțu

profesor la școāa superiōră de comerț.

Prețul 2 corōne.

A eșit de sub tipariu în *Tipografia archidieceșană*:

APOSTOLUL

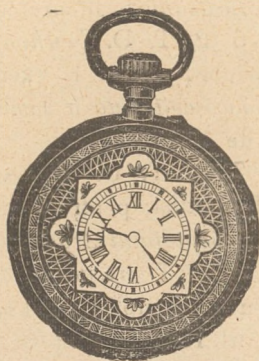
— cu litere latine —

cu binecuvēntarea I. P. S. Domn Ioan Metianu, arhiepiscop și metropolit și se află de vēnzare la **Tipografia și Librăria archidieceșană în Sibiiu** cu prețurile: broșat **7 cor.**, legat în pānză nēgră **9.50 cor.**, ediție de lux broșat **8 cor.**, legat după cum se comandă.

Orolōge de pārete și deșteptătoare dela 1 fl. 50 cr. în sus.

* Numai marfă bună și solidă. *

* Prețuri eftine, garanție consciențioasă. *

Orologiu de dame de argint veritabil, mărime 30 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni, aceeași calitate, mărime 50 mm., 5 fl. 50 cr.

Orologiu de domni sēu de dame, aceeași calitate, cu capac dublu, 7 fl. 25 cr.

JULIUS ERŐS

SIBIIU

Strada Cisnădiei Nr. 3.

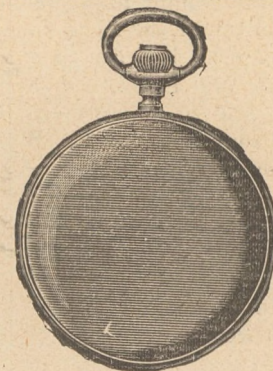
Cel mai mare deposit de orolōge, juvaericele, aurării și argintării din Transilvania recomandă eftin și bun tōte produsele ciasornicăriilor, juvaergiilor și opticeilor.

Potire, cruci, cādelnițe, cādele pentru altar, etc., tacāmuri și vase de masă cu prețurile originale de fabrică.

Cercei, inele, broșe și brăcelele cu sēu fără petri scumpe.

Inele de căsătorie gata în ori-ce mărime.

Cadouri de nuntă și botez potrivite cu prețurile cele mai eftine. [113] 11—30

Orologiu de domni remontoir de nickel, 50 mm., cu 3 capace tari 4 fl. 25 cr.

Același cu cutie de oțel oxidat în negru 4 fl. 40 cr.

Același deschis, cu sticlă de cristal 3 fl. 50 cr.

Lanțuri de argint veritabil dela 1 fl. în sus. Lanțuri de aur veritabil dela 9 fl. în sus. Orolōge deșteptătoare de nickel dela 1 fl. 60 cr. în sus. — Se trimite pe lāngă rambursă; ce nu corespunde se schimbă imediat sēu se trimit banii înapoi.

Reparaturi de orolōge se eșecută bine și eftin.